

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208-949-07
Konu : Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklı
Fiyat Farkı Ödemeleri.

..... KAMU HASTANELERİ BİRLİĞİ
GENEL SEKRETERLİĞİNE

Bilindiği üzere, 11/09/2014 tarihli ve 29116 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6552 sayılı “İş Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanunun” 13 üncü maddesi ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 8 inci maddesine;

*“4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca ihale edilen işlerde, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisi çerçevesinde alt işveren tarafından münhasıran bu Kanun kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde çalıştırılan işçileri kapsayacak olan toplu iş sözleşmeleri; alt işverenin yetkilendirmesi kaydıyla merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin üyesi bulunduğu kamu işveren sendikalarından birisi tarafından 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre yürütülür ve sonuçlandırılır. Toplu iş sözleşmesinin kamu işveren sendikası tarafından bu fıkra göre sonuçlandırılması hâlinde, belirlenen ücret ve sosyal haklardan kaynaklanan bedel artışı kadar idarece fiyat farkı ödenir. Kamu işveren sendikası tarafından yürütülmeyen ve sonuçlandırılmayan toplu iş sözleşmeleri için fiyat farkı ödenemez, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınarak asıl işveren sıfatından dolayı ücret farkına hükmedilemez ve asıl işveren sıfatıyla sorumluluk yüklenemez. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle **Maliye Bakanlığınca** belirlenir...” şeklinde fıkra eklenmiştir.*

Anılan hüküm ile hizmet alımları kapsamında çalıştırılan işçilerin toplu iş sözleşmesinden doğan haklarının fiyat farkı olarak ne şekilde ödeneceği belirlenmiştir. Ayrıca bu hükmeye istinaden Maliye Bakanlığı'nca “Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmelik” 22/01/2015 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu fiyat farklarının hesaplanması ve ödenmesi noktasında oluşan tereddütlerin giderilmesi amacıyla, konu ile ilgili olarak Maliye Bakanlığın’dan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığın’dan, Sosyal Güvenlik Kurumundan ve Kurumumuz Hukuk Müşavirliğinden görüş sorularak; alınan cevabi yazılar 18/05/2016 tarihli ve 1202 sayılı Genel Yazımız ekinde gönderilmişti. Kurumumuza bağlı Kamu Hastaneleri Birlikleri ve bağlı sağlık tesislerince anılan genel yazı doğrultusunda Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkı ödemeleri yapılmaktadır.

Bu kez Maliye Bakanlığın’nca 13/10/2016 tarih ve 29856 sayılı Resmi Gazetede Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmelik’te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve 08/02/2017 tarihli ve 29973 sayılı Resmi Gazetede Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmelik’te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

13/10/2016 tarih ve 29856 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmelik’te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1 inci maddesinde; “22/1/2015 tarihli ve 29244 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208-949-07

Konu : Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklı
Fiyat Farkı Ödemeleri.

Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ayrıca kamu işveren sendikalarının yetkilendirilmelerine rağmen, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yetki belgesinin verildiği tarih itibarıyla ihale sözleşmesinin bitimine bir yıldan az süre kaldığı gerekçesiyle kamu işveren sendikaları tarafından yürütülmeyen ve tüm maddeleri Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan toplu iş sözleşmeleri için de fiyat farkı ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Aynı yönetmeliğin 2 nci maddesinde ise “Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Süresi içinde yapılmayan yetkilendirmeler

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Alt işverenlerce 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen süre içinde yetkilendirme yapılmamasından dolayı kamu işveren sendikaları tarafından 22/1/2015 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar reddedilen ve tüm maddeleri Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan veya bağlanacak toplu iş sözleşmeleri için de fiyat farkı ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Ancak; söz konusu değişikliğin yürürlük maddesi ile ilgili tereddütler olduğundan Maliye Bakanlığı'nca 08.02.2017 tarihli ve 29973 sayılı Resmi Gazetede yeni bir yönetmelik değişikliği yayımlanmıştır. Yayımlanan yönetmeliğin 1 inci maddesinde;

“22/1/2015 tarihli ve 29244 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“İhale sözleşme süresi nedeniyle reddedilen yetkilendirilmeler

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) 13/10/2016 tarihli ve 29856 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna eklenen cümleyle getirilen hüküm, 22/1/2015 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanır.” hükmü yer almıştır.

Anılan değişiklikler bağlamında;

1- Personel çalıştırılmasına dayalı olan hizmet alım ihalelerinin yüklenici firmalarına toplu iş sözleşmesi yapmak üzere çağrı yapılması neticesinde yüklenicilerce Bakanlığımızın üyesi bulunduğu kamu işveren sendikasına (TÜHİS) yetki verilen, ancak ihalenin bitimine 1 yıldan az süre kalması sebebiyle kamu işveren sendikasıncı yürütülmeyen ve tüm maddeleri Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan toplu iş sözleşmeleri için de fiyat farkı ödenecektir.

2- Alt işverenlerce, Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen süre içinde yetkilendirme yapılmamasından dolayı kamu işveren sendikaları tarafından 22/01/2015 tarihinden 13/10/2016 tarihine kadar reddedilen ve tüm maddeleri Yüksek Hakem Kurulu tarafından karara bağlanan veya bağlanacak toplu iş sözleşmeleri için de fiyat farkı ödenecektir. 13/10/2016 tarihinden sonra aynı hüküm nedeniyle kamu işveren sendikasıncı yetkilendirmenin reddedildiği toplu iş sözleşmeleri için fiyat farkı ödenmeyecektir.

3- Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin 7 nci fıkrasında

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208-949-07

Konu : Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklı
Fiyat Farkı Ödemeleri.

yer alan“ *Toplu iş sözleşmesi, her bir ihale sözleşmesi dikkate alınarak işyeri düzeyinde imzalanır. Toplu iş sözleşmesinin süresi ihale sözleşmesinin süresini geçemez.*” hükmü gereği fiyat farkı ödemeleri ihale sözleşmesinin süresi ile sınırlı olacaktır. Toplu iş sözleşmesinin yürürlük süresinin ihale sözleşmesinin süresinden ileri bir tarih belirlenmesi halinde ihale sözleşmesinin süresinin bitiminden itibaren fiyat farkı ödemesi yapılmayacaktır.

4- Her iki kapsamda fiyat farkı ödenebilmesi için, Bakanlığımızın üyesi bulunduğu Kamu İşveren Sendikasına (TÜHİS), Toplu İş Sözleşmesi için yüklenici tarafından yetki verilip verilmediği, yetki verildiği halde reddedilmiş ise red sebebi ve tarihi iyi kontrol edilmeli, yetkilendirmenin Kamu İşveren Sendikasıncı yukarıda anılan sebeplerle reddedildiğinin belgelerle kanıtlanmadığı durumlarda fiyat farkı ödemesi yapılmamalıdır.

5- Fiyat farkı ödemelerinde Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan “Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklanan Fiyat Farkının Ödenmesine Dair Yönetmelik” hükümlerine göre hareket edilecektir. Toplu iş sözleşmesinden yararlanma konusunda ise ilgili toplu iş sözleşmesinin yararlanma koşulu ile ilgili maddesi ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre hareket edilmesi gerekmektedir.

6- Yapılacak fiyat farkı ödemelerinden alınacak ek kesin teminatlar hususunda ise 02/06/2016 tarihli ve 1336 sayılı yazımız ekinde gönderilen Maliye Bakanlığı'nın 24/05/2016 tarihli ve 4775 sayılı yazısı doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir.

7- İhale sözleşme süresi biten ihalelerin kesin teminatları iade edilmiş ve Sosyal Güvenlik Kurumu bünyesinde var olan işyeri sicil dosyası kapanmış olabileceğinden, geriye dönük işyeri sicil dosyalarının tekrar aktif hale getirilmesi ve ödenen fiyat farkı için yapılan SGK prim kesintilerinin yüklenicilerce SGK'ya ödenmesinin sağlanması gerekmektedir. Bu sebeple idarelerce toplu sözleşmeden kaynaklı fiyat farkı ödemesi yapılan ilk hak edişin düzenlenmesine müteakip 15 gün içinde yapılan fiyat farkı ödemesi ve alınan ek kesin teminat ile ilgili bildirim yapılması gerekmektedir. Aksi halde, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesinde yer alan “*Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, ihale yolu ile yaptırıldıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür...*”

Bu maddede belirtilen yükümlülükler yerine getirilmeden hak ediş ödenmesi, kesin teminatın iade edilmesi veya geçici iskân izin belgesi ve yapı kullanma izin belgesi verilmesi veya diğer işlemlerin gerçekleştirilmesi hallerinde, ilgililer hakkında genel hükümlere göre idarî ve cezai işlem yapılır.” hükmü gereği bu yükümlülüğü yerine getirmeyenler hakkında cezai işlem uygulanabileceği unutulmamalıdır.

8- 18/05/2016 tarihli ve 1202 sayılı Genel Yazımız eklerinde de belirtildiği üzere **toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan ücret ve sosyal haklarda meydana gelen artışın ihale sözleşmesinin tarafı olan yükleniciye yapılmasından sonra yüklenici marifetiyle çalışanlarına ödenmesi gerekmektedir.**

9- Bu nedenle ilgili toplu iş sözleşmesinin yüklenicisi tarafından toplu iş sözleşmesinden kaynaklı fiyat farkı almak üzere başvuru yapılması (Bilgi sahibi olmayabileceklerinden hareketle ihale sözleşmesi biten yükleniciler var ise bu yüklenicilere ödemelerin yapılacağına ilişkin bildirim yapılmasında fayda bulunmaktadır.) ve mezkûr meblağ için fatura kesilmiş olması gerekmektedir. İdareler tarafından yüklenicilerce yapılan başvurular incelenmeli ve yüklenicilerce düzenlenen fiyat farkı tablosu ve eklerinin doğruluğu kontrol edilmelidir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208-949-07

Konu : Toplu İş Sözleşmesinden Kaynaklı
Fiyat Farkı Ödemeleri.

10- Toplu iş sözleşmesinden **kaynaklanan ücret ve sosyal haklarda meydana gelen artışın** bu haktan yararlanacak işçilere zamanında ve tam olarak yansıtılabilmesi önem arz etmektedir. Yükleniciye yapılacak ödeme sonrasında yüklenicinin hesaplarına haciz veya bloke konulmasına bağlı olarak ödeme aczine düşmesi durumunda işçi ücretlerinin zamanında veya hiç ödenmemesi durumu ortaya çıkabilmektedirler. Hakları ödenmeyen işçiler haklarını yargı yoluyla aramakta, yargı kararları çerçevesinde firmalarla birlikte sağlık tesislerimiz de müteselsilen sorumlu tutulabilmektedirler. Bu nedenle toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan ve geçmişe yönelik toplu olarak ödenecek fiyat farkı ödemelerinde;

a) Yüklenici firmalar, hak edişinin yatırılacağı kendilerine ait banka hesap bilgilerini içeren dilekçe/beyanname verirken bu dilekçe ile birlikte işçiler adına açılan banka hesap bilgileri ile birlikte işçilerin toplu iş sözleşmesinden kaynaklı geriye dönük farklarının gösterildiği bordrolarını da vereceklerdir.

b) Söz konusu dilekçede Yükleniciler, hak edişinin işçilerin toplu iş sözleşmesinden kaynaklı geriye yönelik ücret ve sosyal hak farklarına tekabül eden net kısmının işçiler adına açılacak banka hesaplarına yatırılmasını açıkça beyan edeceklerdir.

c) Yükleniciye hak ediş ödemesi yapılırken muhasebe birimlerince hak edişten işçilere ait toplu iş sözleşmesinden kaynaklı geriye yönelik ücret ve sosyal haklarındaki net artış bedeline tekabül eden kısım işçiler adına açılan banka hesaplarına, kalan kısım ise yüklenicinin hesabına yatırılacaktır.

d) Bu uygulama toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan geriye yönelik ödemeler için yapılacak olup, yeni yapılacak olan ihalelere ait dokümanlarda bu husus belirtilmeyecektir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Alper CİHAN
Kurum Başkanı

Dağıtım:

Gereği:

89 Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliğine

Bilgi:

B1 Planı